

ДЖОРДЖ Р. Р. МАРТИН

ЗВЯР ЗА НОРН

Част 5 от „Хевиланд Тъф“

Превод от английски: Росен Рашков, 1996

chitanka.info

Хевиланд Тъф седеше сам в най-тъмния ъгъл на една Тамбърска кръчма и пиеше. Лактите му си почиваха на масата, а върхът на плешивата му глава почти опираше в дървените греди на тавана. Пред него имаше четири празни халби бира с пръстен от пяна на дъното, а петата, пълна до половината, се намираше в големите му бели ръце. Тъф усещаше любопитните погледи на другите посетители, но не им обръщаше внимание. Той методично пиеше на големи глътки бирата си и лицето му оставаше безизразно.

Все пак, Тъф не беше *съвсем* сам. Пред него на масата лежеше Дакс, който повече приличаше на черна топка козина, отколкото на котарак. От време на време, като оставяше за малко халбата си, Тъф лениво погалваше мълчаливия си спътник. Дакс си бе намерил удобно място между празните чаши и не помръдваше. Котаракът беше толкова голям спрямо другите котки, колкото Тъф се открояваше сред хората.

Когато слабият мъж го забеляза и се приближи, Тъф не каза нищо, само премигна и търпеливо изчака другият да заговори.

— Ти си Хевиланд Тъф, нали? Продавачът на животни? — попита кльощавият. Той наистина беше ужасно слаб. Дрехите му, от черна кожа и сива козина, висяха свободно на мършавото му тяло и тук-там бяха провиснали. Но веднага ставаше ясно, че е заможен. На главата му, под гъстата, рошава черна коса имаше тънка коронка от месинг, а пръстите му бяха отрупани с множество пръстени.

Тъф почеса Дакс зад едното ухо.

— Не е достатъчно, че нарушават нашето уединение — заговори той с дълбок, басов глас, — но и нашата мъка и печал също не се зачитат. На всичкото отгоре, трябва да търпим клевети и обиди. — Тъф вдигна погледа си към слабия човек. — Господине, аз наистина съм Хевиланд Тъф и може да се каже, че в някои случаи търгувам с животни. Но мисля, че не бива да бъда определян като продавач на животни. Аз смятам себе си за екологичен инженер.

Кльощавият махна раздражено с ръка и побърза да седне без покана срещу Тъф.

— Разбрах, че притежаваш древен семекораб на ЕИВ, Тъф. Това не те прави автоматично екологичен инженер, нали? Всички те са мъртви, вече от цяло хилядолетие. Но ако искаш да бъдеш наричан екологичен инженер, готово, така да бъде. Нужни са ми твоите услуги, Тъф. Искам да купя чудовище. Голям, свиреп и жесток звяр.

— Ах! — възкликна Тъф и се обърна към котарака си. — Той желае да купи чудовище. Непознатият, който без покана дори седна при мен. — Тъф премигна. — Съжалявам да ви съобщя неприятната новина, господине, но усилията ви ще са напразни. Чудовищата са изцяло митологични същества, също както и духовете, върколаците и компетентните бюрократи. Още повече, че сега не продавам животни и изобщо не правя нищо, свързано с професията ми. В този момент се наслаждавам на тази прекрасна тамбърска бира и скърбя.

— Скърбиш ли? — попита слабият мъж. — По какво скърбиш? — Изглежда той изобщо не мислеше да си тръгва.

— По една котка, господине — отвърна Хевиланд Тъф. — Името ѝ беше Бъркотия и тя ми бе спътник много, много години. Съвсем наскоро умря на планетата наречена Алисар, където имах нещастieto да работя. Котката ми загина в ръцете на неприятен, варварски принц. Вие нали не сте случайно варварски принц, господине?

— Разбира се, че не.

— Много се радвам за вас — каза Тъф.

— Жалко за котката ти, Тъф. Разбирам чувствата ти, да, да, преживявал съм ги хиляди пъти.

— Хиляди пъти — повтори монотонно Тъф. — Може би ще приемете съвета ми, по-усърдно да пазите вашите домашни любимци.

Клюощавият сви рамене.

— Животните умират, нали знаеш. Не може да им се помогне. Зъби, нокти и всичко останало, да, да, такава е тяхната съдба. Вече свикнах да гледам как най-добрите ми питомци ги избиват пред очите ми. Но затова съм и дошъл при теб, Тъф.

— Наистина — въздъхна Хевиланд Тъф.

— Казвам се Херолд Норн. Аз съм Старши звяро-майстор на моята династия, една от дванайсетте велики династии на Лироника.

— Лироника — повтори Тъф. — Името не е напълно непознато за мен. Малка, слабо населена планета, за която си спомням единствено, че хората ѝ са с дивашки наклонности. Може би това обяснява и нарушаването на добрите маниери от ваша страна.

— Дивашки ли? — възмути се Норн. — Тамбърски глупости, Тъф. Проклети фермери. Лироника е скъпоценния камък на този звезден сектор. Чувал си за нашите комарджийски ями, нали?

Тъф почеса Дакс зад ухото още един път и от ритмичното движение котаракът се събуди. Протегна се, прозина се, погледна слабия мъж с големите си светлоразлични очи и тихо замърка.

— Малки частици информация попаднаха в ушите ми по време на моите пътувания — каза Тъф. — Може би ще желаете да продължите, Херолд Норн, така че ние с Дакс да преценим вашето предложение.

Норн потри слабите си ръце и кимна.

— Дакс? О, да. Хубаво животно, но мен винаги са ме привличали зверовете, които могат добре да се бият. Истинската красота се крие в способността да убиват, винаги съм го казвал.

— Много особено изказване — отбеляза Тъф.

— Не, не — отговори Норн, — съвсем не. Надявам се, че по време на твоята работа тук не си се заразил с тамбърската гнусливост и докачливост.

Тъф пресуши халбата си и направи знак за още две. Барманът веднага му ги донесе.

— Благодаря — кимна Норн, когато Тъф постави едната пълна със златиста, пенлива течност чаша пред него.

— Продължете, господине.

— Да. Е, дванайсетте велики династии на Лироника се състезават в комарджийски ями. Всичко е започнало много отдавна — още преди столетия. И дотогава династиите са воювали помежду си. Но сега нещата са много по-добре. Фамилната чест е защитена, правят се добри пари, а и никой не е наранен. Виждаш ли, всяка от фамилиите контролира големи части от планетата, а тъй като тя е рядко населена, гъмжи от животни. Лордовете на великите династии, преди много, много години, по време на мир, започнали борбите с животни. Това е приятно развлечение и има дълбоки корени. Ако си запознат с историята и нравите на древните народи, сигурно си чувал за борбите с петли, който е водел на земята народ на име римляни. Те са изправяли на арените си и други странни зверове един срещу друг. — Норн отпи от бирата си и явно очакваше отговор, но Тъф погали Дакс и не каза нищо. — Няма значение — не се смути слабият мъж и изтри пяната от устата си с опакото на ръката си. — Това е всъщност и началото на нашия спорт. Всяка династия си има своя земя и свои характерни животни. Династията на Варкур, например, се простира в

горещия блатист юг. Те се славят с това, че изпращат в ямите огромни гуцуро-лъвове. Феридианската династия има имения в планините. Те отгледаха и направиха състояние от животни, наречени скалисти маймуни, но ние ги наричаме феридианци. Моята собствена фамилия, Норн, обитава тревистите полета на голям северен континент. Изпратили сме стотици различни зверове в смъртоносна битка, но се славим с нашите желязозъби.

— Желязозъби — повтори Тъф. — Това наименование е емоционално наситено.

На лицето на Норн се оформи лукава усмивка.

— Да — потвърди гордо той. — Като Старши звяро-майстор съм тренирал хиляди. О, те са разкошни животни! Високи колкото теб, с чудесна козина в синьо-черен цвят, свирепи и безмилостни.

— Мога ли да предположа, че вашите желязозъби са от кучешки произход?

— Да, но какви кучета! — засия Норн.

— И все пак вие дойдохте при мен, за да поръчате чудовище.

Норн отпи още една глътка от бирата си.

— Истина, истина. Хора от всички околни планети идват на Лироника, за да гледат как се бият зверовете в ямите и да залагат за крайния изход. Повечето от тях се насочват към Бронзовата арена, която е построена преди шестстотин години в Града на всички династии. Там се водят и най-големите битки. Благоденствието на нашите фамилии, а и на цялата планета, зависи от това. Без битките, богатата сега Лироника ще е бедна като фермерите на Тамбър.

— Да — каза Тъф.

— Но ти разбираш, че богатството се разпределя на всяка фамилия според тяхната чест, според това колко победи са спечелили. Фамилията на Арнет е най-велика и силна, защото имат множество смъртоносни зверове, които отглеждат в различни части на планетата. Всички други се подреждат съгласно резултатите си на Бронзовата арена.

Тъф премигна.

— Династията на Норн е на последно място сред дванайсетте велики династии на Лироника — допълни той и Дакс замърка по-силно.

— Ти знаеш?!

— Господине, това е очевидно. Но все пак, имам възражение. Според правилата на вашата Бронзова арена, няма ли да бъдат сметнати за неетични покупката и представянето на животно, което не е родом от вашия приказен свят?

— Има и прецеденти. Преди седемдесет години някакъв комарджия от Земята доведе със себе си същество, наречено сив горски вълк. Династията на Колин го прибра от лудост при себе си. Нещастното създание беше изправено срещу един от моите желязозъби и показа, че съвсем не става за тази работа. Има и други случаи. Ала в последните години, за съжаление, нашите желязозъби не се размножават добре. Тези, които са на свобода из полетата, измряха, а няколкото оцелели бяха много бързи и неуловими за нашите работници. В колибите ни за оплождане силата им започна да отслабва, въпреки моите и на предишните звяро-майстори усилия. Норн са спечелили само няколко победи и аз няма да остана Старши, освен ако нещо не се направи. Ставаме все по-бедни и по-бедни. Когато чух, че „Ноев ковчег“ е дошъл на Тамбър, реших да дойда и да те открия. С твоя помощ за династията на Норн ще настъпи нова славна епоха.

Хевиланд Тъф остана с безизразно и неподвижно лице.

— Разбирам дилемата, с която сте се сблъскали. И все пак трябва да ви информирам, че нямам навика да продавам чудовища. „Ноев ковчег“ е конструиран преди хиляди години от Земната империя, за да унищожи хранганците с помощта на биологичната война. Аз мога да освободя истински рог на изобилието от зарази и болести, в клетъчната ми лаборатория има готов за клониране материал на животински видове от хиляди светове, но истински чудовища, от сорта, който вие желаете почти нямам на склад.

Херолд Норн погледна унило.

— Значи нямаш нищо?

— Това бяха и моите думи, господине — потвърди Хевиланд Тъф. — Мъжете и жените от изчезналите Екологични инженерни войски наистина от време на време са имали повече психологична, отколкото екологична полза от същества, които необразованите и суеверните биха нарекли чудовища. Действително има няколко подобни животински вида на склад, минимален брой, може би хиляда,

не повече от десет хиляди. За да знам точната цифра, трябва да погледна компютрите.

— Десет хиляди чудовища! — възкликна щастливо Норн. — Но това е повече от достатъчно! Сигурно сред тях ще успеем да намерим и звяр за Норн!

— Може би — каза Тъф. — Или може би, не. И двете възможности са напълно вероятни. Темата Лироника ме заинтригува донякъде. Вече осигурих на Тамбър птица, която да се справи с изобилието от коренни червеи и в момента нямам професионални задължения. Смятам да се придвижа до вашата планета и да я разгледам по-подробно. Върнете се при фамилията си, господине. Ще пристигна с „Ноев ковчег“ на Лироника, ще разгледам комарджийските ями и ще реша какво може да се направи.

— Чудесно — усмихна се Норн. — Аз плащам следващите бири. Дакс замърка силно като приземяваща се совалка.

Бронзовата арена стоеше в самия център на Града на всички династии, а секторите на дванайсетте фамилии се събираха като резените на огромна торта. Всеки анклав от безразборно разхвърляния каменен град беше разделен със стена, всеки имаше разноцветно знаме, всеки — свои амбиции и стил. Но всички те се срещаха на Бронзовата арена.

Арената, разбира се, изобщо не беше бронзова, а изградена от черен камък и дърво. Издигаше се високо нагоре, по-високо дори и от разхвърляните из града крепости и минарета. Покривът ѝ завършваше с бронзов купол, който блестеше и отразяваше ослепителните оранжевите лъчи на слънцето. Водоливници с фантастични фигури се надвесваха над всички тесни прозорци, издялани от камък или изковани от бронз и желязо. Арената имаше дванайсет врати, изработени също от черен камък и желязо. Всяка от тях водеше към територията на отделната фамилия. Украсата и цветовете също бяха различни и точно определени за всяка династия.

Слънцето на Лироника се виждаше като малък огнен юмрук на западния хоризонт, когато Херолд Норн поведе Хевиланд Тъф към арената на битките. Вече бяха запалени газови фенери и огромната, антична сграда беше обградена от трептящи колони синьо-оранжеви

пламъци. Сред тълпата от играчи, зяпачи и комарджии, Тъф последва Норн по вече опустелите улици, по пътя от натрошени скали, покрай статуите на дванайсет застинали бронзови желязозъба, а най-накрая и през огромната, абаносово-месингова врата на династията Норн. Пред нея стояха униформени пазачи, облечени в същите дрехи, в каквито и Норн — черна и сива кожа. Те разпознаха Старши звяро-майстора и им позволиха да минат, а от следващите хора събираха монети от злато и желязо.

Арената представляваше огромна яма, изкопана дълбоко под земята. Подът ѝ, на който се водеха битките, бе покрит с пясък, а оттам се издигаха четириметровите каменни стени. От края на стените започваха седалките, безкрайни редове, които стигаха до вратите. Норн извика, че те са около трийсет хиляди, но Тъф определи, че от последните места едва ли се вижда нещо, а други бяха блокирани от металните, носещи колони. Палатките за залагания бяха разпръснати из цялата арена.

Херолд Норн заведе Тъф до най-добрите места в сградата. На централната лежа на фамилия сектор, като от четирите метра до бойното поле ги разделяше само тънък метален парапет. Техните седалки не бяха обикновени столове от дърво или метал, а истински, покрити с кожи тронове, достатъчно големи, за да поберат без проблеми огромното тяло на Тъф и да бъдат изключително удобни.

— Всяко място е покрито с кожата на звяр, който достойно е умрял на арената — обясни Херолд Норн, когато седнаха.

Под тях работници, облечени в сини гащеризони, изтегляха останките от трупа на някакво мършаво, пернато животно към един от изходите.

— Бойна птица от династията на Врай Хил — посочи Норн. — Звяро-майсторът на Хил я изпратил срещу един от гущеро-лъвовете на Варкур. Не бих казал, че е бил най-сполучливият избор.

Хевиланд Тъф не отвърна нищо. Той стоеше напрегнат и скован на стола си и не обръщаше внимание на думите на Норн. Облечен беше в сив, винилов шинел, който стигаше до коленете му. На раменете му имаше блестящи пагони, на главата — зелена шапка с козирка и златна тета, емблемата на Екологичните инженерни войски. Големите му бели ръце бяха склучени над издутината на корема му.

Говорителят на арената заговори и гръмотевицата от усиления му глас прогърмя до всяко кътче на сградата.

— Пета среща — обяви той. — От династията на Норн, мъжки железозъб, двегодишен, тегло двеста и шейсет килограма, трениран от Младши звяро-майстор Кърс Норн. Нов за Бронзовата арена.

Веднага след последните му думи, метал заскърца по метал и на пясъка изтича кошмарно животно. Желязозъбът беше космат гигант, с мътни червени очи и двоен ред остри зъби, по които течаха лиги. Животното бе кръстоска между вълк и саблезъб тигър, краката му бяха дебели като млади дървета. Скоростта и уменията му да убива бяха скрити от синьо-черна козина, която покриваше играта на мускулите му. Желязозъбът изръмжа и това отекна из арената. Чуха се слаби ръкопляскания.

Херолд Норн се усмихна.

— Кърс е мой братовчед — съобщи той. — Един от най-обещаващите наши младежи. Каза ми, че този звяр ще ни направи отново известни. Да, харесва ми как изглежда. Какво ще кажеш?

— След като за първи път идвам на Лироника и на Бронзовата арена, не мисля, че имам основа за сравнение — отговори монотонно Тъф.

Говорителят отново проглуши ушите им.

— От династията на Арнет-в-позлатената-гора, маймуна-удушвач, шестгодишна, тегло триста и десет килограма, тренирана от Старши звяро-майстор Данел Лейг Арнет. Три участия на Бронзовата арена, три победи.

От другата страна на ямата се отвори вратата, украсена със злато и вторият звяр изскочи навън, подскачайки на масивните си два крака и се огледа наоколо. Маймуната беше ниска, но невероятно набита. Имаше почти триъгълно тяло, глава с формата на куршум и очи, скрити дълбоко под гъсти вежди. Звярът нямаше косми, освен няколко червеникави кичура козина под мишниците. Кожата му беше мръснобяла и миришеше. Дори от такава височина, Тъф усещаше мускусната миризма.

— Потти се — обясни Норн. — Данел Арнет предварително я е вбесил, преди да я изпрати на арената. Тази има голям опит, а и маймуната-удушвач е свирепо животно. За разлика от своя братовчед феридианската маймуна, това тук е хищник и няма нужда от голяма

тренировка. Но пък и желязозъбът на Кърс е млад. Ще стане интересен двубой.

Старши звяро-майстор Норн се облегна нетърпеливо напред, а Тъф остана застинал и спокоен на мястото си.

Маймуната се обърна и желязозъбът с ръмжене се понесе към нея. На пясъка остана синьо-черна козина, там, откъдето се беше засилил. Маймуната-удушвач не се помръдна, тя го очакваше с широко разперени ръце. Тъф видя как желязозъбът остана няколко секунди във въздуха след мощен подскок, а после двете животни се затъркаляха по пясъка. Ревовете им бяха заглушени от тези на възбудената публика.

— Гърлото! — крещеше Норн. — Разкъсай й гърлото! Разкъсай й гърлото!

Двата звяра се разделиха толкова рязко, колкото преди се вкопчиха един в друг. Желязозъбът отскочи настрана и започна да се движи в кръг около маймуната. Тъф забеляза, че единият от задните му крака е пречупен на две. Въпреки че куцаше силно, той продължаваше да се движи. Маймуната-удушвач не предприемаше нищо, само обръщаше главата си, за да го следи. На гърдите и имаше дълбоки разрези от зъбите на другия звяра, но тя сякаш не ги забелязваше. Херолд Норн започна да мърмори нещо недоволено.

Нетърпеливи от временното затишие, зрителите на Бронзовата арена започнаха ритмична, монотонна песен. Това по-скоро беше шум, който ставаше все по-силен и по-силен, от включването на нови гласове. Тъф погледна надолу и установи, че това се отразява на животните. Те започнаха да ръмжат, съскат, да издават свирепи бойни звуци. Маймуната-удушвач се раздвижи, пристъпвайки от крак на крак, сякаш танцуваше някакъв зловец танц.

Песента на публиката стана още по-силна, докато цялата арена загърмя от нея. Зверовете долу на пясъка побеснях. Изведнъж желязозъбът отново се хвърли в атака, но този път маймуната го очакваше. Дългите й ръце прихванаха тялото му, но все пак силата на отскока я събори назад. Тъф видя, че зъбите на желязозъба щракват във въздуха, а ръцете на маймуната откриха и стегнаха гърлото му. Двата звяра отново се затъркаляха по пясъка, но след това се чу остро, ужасяващо пукане и главата на желязозъба клюмна на една страна.

Зрителите прекратиха песента си без думи и започнаха да свирят и ръкопляскат. Златистата врата се отвори и маймуната се скри там,

откъдето се бе появила. Четирима мъже, облечени в сиво-черната униформа на Норн, излязоха на арената и вдигнаха трупа на железозъба.

Херолд Норн изглеждаше съкрушен.

— Още една загуба — каза мрачно той. — Ще трябва да говоря с Кърс. Звярът му изобщо не намери гърлото на маймуната.

— Какво ще стане с мъртвото животно? — попита Тъф.

— То принадлежи на династията Арнет. Ще го одерат и с кожата му ще застелят някой от столовете си. Месото ще бъде раздадено на просяците, които стоят пред тяхната златисто-червена врата. Всички династии са великодушни и състрадателни към бедните.

— Наистина. — Хевиланд Тъф се изправи с достойнство от мястото си. — Видях вашата Бронзова арена.

— Нима си тръгваш? — попита разтревожено Норн. — Не, не толкова рано. Има още пет срещи. В следващата гигантска феридианска маймуна се бие с воден скорпион от остров Амар.

— Искях само да определя дали това, което съм чувал за Лироника и нейната прочута Бронзова арена, действително е истина. Видях, че е така. Тогава няма защо повече да оставам тук. Не е нужно да изпиеш цяла бутилка с гъбено вино, за да разбереш дали е от добра реколта.

Херолд Норн също се изправи на крака.

— Е, добре. Ела, ще те заведа в къщата на Норн. Ще видиш бараките за размножаване, тренировъчните ями. Ще те нахраня така, както не си бил хранен през живота си.

— Няма да е необходимо. След като се запознах отблизо с Бронзовата арена, ще се доверя на въображението и дедуктивните си способности, за да си представя вашите бараки за размножаване и тренировъчни ями. Сега смятам да се върна на „Ноев ковчег“.

Норн сложи ръка на рамото му, за да го спре.

— Ще ни продадеш ли чудовище, Тъф? Нали видя в какво тежко положение сме?

Тъф отстъпи назад и се освободи от ръката на Старши звяро-майстора с учудваща за размерите му бързина.

— Господине, въздържайте се. Не обичам да бъда грубо хващан и задържан. — Тъф погледна Норн в очите. — Няма съмнение, че на Лироника действително съществува проблем. Навярно по-практичен

от мен човек би казал, че това не е негова работа. Но по сърце аз съм алтруист и не мога да ви оставя в положението, в което ви заварих. Ще обмисля вашето затруднение и ще се опитам да открия подходящи, правилни стъпки за неговото преодоляване. Може да ми се обадите точно след три дни на „Ноев ковчег“. Дотогава, предполагам, ще имам един, два варианта, които да обсъдим.

Без повече церемонии, Хевиланд Тъф се обърна и тръгна по обратния път от Бронзовата арена до космодрума на Града на всички династии. Там го очакваше неговият кораб „Мантикора“.

Херолд Норн очевидно не беше подготвен за размерите на „Ноев ковчег“. Той излезе от малката си, очукана черно-сива совалка, стъпи на необятната площадка за кацане и дълго въртя глава насам-натам. Гледа втренчено ехтящия мрак над себе си, редицата от космически кораби и нещо, което приличаше на метален дракон, закачен на една далечна стена. Когато Хевиланд Тъф пристигна на триколесния си автомобил, Старши звяро-майстор Норн не направи никакъв опит да прикрие реакцията си.

— Трябваше да се досетя — повтори той за трети път. — Размерите на този кораб са наистина *размери*. Но, разбира се, трябваше да се досетя.

Хевиланд Тъф не помръдна от мястото си, само продължи да гали седналия на коленете му Дакс.

— Някои могат да кажат, че „Ноев ковчег“ е изключително голям или може би прекалено просторен, но аз се чувствам много удобно в него. Древните кораби от този тип са имали двестачленен екипаж — обясни Тъф. — Предполагам, че и те като мен, не са имали предпочитание към претъпканите коридори и стаи.

Херолд Норн се намести на седалката до Тъф.

— А сега от колко души ти е екипажът? — попита той, когато автомобилът тръгна напред.

— Един или пет, в зависимост от това дали броим котките или само хората.

— Ти си единственият човек?! — възкликна Норн.

Дакс се изправи и дългата му черна козина се развя от насрещния вятър.

— Обитателите на „Ноев ковчег“ сме аз, Дакс и три други котки — Хаос, Враждебност и Подозрение. Моля, не се тревожете от имената им, Звяро-майстор Норн. Те са нежни и безвредни същества.

— Един човек и четири котки — каза замислено Норн. — Малък екипаж на голям кораб, да, да.

Дакс изсъска. Тъф използваше едната си ръка да управлява волана, а другата да успокоява котарака.

— Трябва да спомена и сънливците, защото забелязвам, че имате подчертан интерес към различните обитатели на „Ноев ковчег“.

— Сънливците?! — попита Норн. — Какво пък е това?

— Едни живи организми — обясни Тъф. — Размерите им варират от микроскопични до чудовищно големи. Клонирането им е приключило, но са изпаднали в летаргичен сън, поддържан от стазисното поле на „Ноев ковчег“. Макар че изпитвам определена слабост към всякакви видове животни, този път разумът ми надделя и не се реших да ги извадя от техния дълъг, спокоен покой. След като изучих природата на повечето от тези същества, сметнах, че те едва ли ще са толкова доброжелателни спътници, колкото моите котки. Трябва да ви призная, че тези сънливци понякога са изключително досадни. През определени периоди от време се налага да задавам на компютрите една отегчително дълга поредица от тайни команди, за да може техният сън да продължи. Над главата ми постоянно тежи страшната мисъл, че някога може да забравя, по някаква причина, да дам тези команди и корабът да се изпълни с чуми, бактерии и свирепи хищници. Това ще означава изключително дълго време за почистване, а може би дори и значителни вреди за мен и моите котки.

Херолд Норн се вгледа втренчено в безизразното лице на Тъф, а после във враждебната му голяма котка.

— Ах! Да, да. Звучи ми опасно, Тъф. Може би трябва да... ъ-ъ, да изхвърлиш тези чудовища. Тогава ще бъдеш, мм, в безопасност.

— Интересно мнение — каза Тъф. — Без съмнение, превратностите на войната са виновни за подобни параноични настроения в мъжете и жените от Екологичните инженерни войски, създателите на тази страшна биозащита. Но аз съм по-доверчив и честен по природа и често съм се замислял дали наистина не трябва да се отърва от сънливците. Истината обаче е, че не мога току-така да унищожа живот, оцелял повече от хилядолетие. Така че оставям

сънливците да спят, а аз правя всичко възможно да не забравям тайните команди.

Херолд Норн се намръщи.

— Да, да.

Дакс се намести отново в скута на Тъф и замърка.

— Успя ли да откриеш нещо за мен? — попита Норн.

— Не може да се каже, че усилията ми не доведоха до нищо — отвърна Тъф, когато навлязоха в най-дългия коридор на „Ноев ковчег“. Норн отново зяпна от учудване. Около тях, във всички посоки, губеща се в полумрака, беше една безкрайна панорама от всякакви по размер и форми цистерни. В някои от тях, в полупрозрачната им течност, лениво помръдваха тъмни фигури.

— Сънливци — тихо измърмори Норн.

— Наистина — каза Хевиланд Тъф. Той гледаше само напред, а Норн учудено въртеше главата си във всички посоки. Най-сетне излязоха от тъмния, ехтящ тунел, завиха по тесен коридор и Тъф спря колата. Влязоха в просторна бяла стая, в четирите ъгъла на която доминираха широки меки столове, с контролни ръчки на облегалките. Кръгла чиния от синкав метал бе вградена в самия център на стаята. Тъф остави Дакс на единия стол, седна на другия, а Норн се разположи срещу тях.

— Трябва да ви предупредя за някои неща — започна Тъф.

— Да, да — кимна Норн.

— Чудовищата са скъпи. Ще бъдат необходими сто хиляди стандарта.

— Какво! Но това е безчинство! Нали ти казах, че нашата династия е бедна.

— Тогава вероятно някоя по-богата династия ще приеме тази цена. Екологичните инженерни войски са изчезнали преди хилядолетие, господине. Няма никакви запазени техни кораби, с изключение на „Ноев ковчег“. Научните им постижения отдавна са забравени. Технологиите на клонирането и екологичното инженерство, каквито са практикувани по онова време, са запазени само на старата Земя и далечния Прометей. Както ви е известно, Земята е затворена, а прометейците ревниво бранят своите знания и постижения. — Тъф погледна към Дакс. — И все пак, Херолд Норн смята нашата цена за прекалено висока.

— Петдесет хиляди стандарта — предложи Норн. — Но и това е цена, която едва ще можем да платим.

Хевиланд Тъф не каза нищо.

— Осемдесет хиляди стандарта тогава. Фамилията ни ще фалира, ако искаш още. Ще трябва да сваля бронзовите желязозъби и да затворя северната врата.

Хевиланд Тъф не каза нищо.

— Да те вземат дяволите! Сто хиляди стандарта, да, да. Но само, ако твоето чудовище отговаря на изискванията.

— Пълната сума се заплаща при доставката — отсече Тъф.

— Невъзможно!

Хевиланд Тъф отново не каза нищо. Херолд Норн се опита да го изчака. Обърна глава и започна да изучава стаята. Тъф гледаше право напред. Норн се завъртя на стола си. Тъф гледаше право напред. Норн прокара пръсти през косата си. Тъф гледаше право напред.

— Е, добре — въздъхна раздразнено Норн.

— Колкото до вашето чудовище — продължи Тъф, — изучих добре изискванията ви и се консултирах с компютрите. В клетъчната библиотека на „Ноев ковчег“ има проби и клетъчен материал от хиляди хищни зверове, произхождащи от неизброим брой планети. Съществуват освен това и вкаменелости, от които също може да се извлече генетична информация и да се възпроизведат същества, отдавна изчезнали по родните си места. Следователно изборът е голям. За да облекча задачата ни, взел съм под внимание и някои допълнителни фактори, извън свирепия им нрав. Например, ограничил съм се в търсенето само на кислорододишащи същества и на тези, които биха се чувствали удобно в климатичните условия на вашето имение.

— Чудесно хрумване — възкликна Норн. — От време на време ние се опитвахме да отглеждаме гущеро-лъвове, феридиански маймуни и други зверове на династиите, но безуспешно. Нали разбираш, климата, растежа... — той направи гримаса на отвращение.

— Точно така — кимна Хевиланд Тъф. — Виждам, че разбирате разнообразните и различни затруднения, които срещнах по време на моето търсене.

— Да, да, но нека караме по същество. Какво си открил? Какъв е този звяр, който струва сто хиляди стандарта?

— Ще ви предложа сам да си изберете — заяви Тъф. — Спрял съм се на около трийсет животни. Обърнете внимание.

Той натисна светещия бутон върху дръжката на креслото си и от синкавата метална плочка, вградена в пода, пред тях изникна изображение на приклекло чудовище. Беше високо около два метра, със сиво-розова кожа, подобна на гума и леко белезникаво окосмяване. Съществото имаше свинска зурла, чифт застрашително извити рога и нокти с размерите и остротата на ками.

— След като забелязах неформалните правила за борба на Бронзовата арена, няма да ви занимавам с официалните наименования. Това е така наречената вилнееца свиня от Хейди. Обитава както горите, така и равнините. Храни се предимно с мърша, но не се отказва и от прясно месо. Бие се свирепо, ако бъде нападната. Още повече, има сведения, че е много интелигентно животно, но опитите за опитомяване са се провалили. Вилнеещата свиня се размножава много добре. Всъщност, колонистите от Гъливер напуснали Хейди точно заради нея. Това се е случило преди около хиляда и двеста години.

Херолд Норн почеса скалпа си там, където месинговата коронка пристягаше гъстата му коса.

— Не. Слабо е, прекалено е тънко. Виж му врата! Само си помисли какво ще го направи феридианската маймуна. — Той силно разтърси глава. — А и между другото, е *грозно*. Отказвам да взема някой лешояд, независимо колко е зъл по характер. Династията на Норн развъжда горди бойци, зверове, които убиват по свой, красив начин.

— Наистина — каза Хевиланд Тъф. Той натисна отново бутона и вилнеещата свиня се стопи. На нейно място се появи огромна безформена топка от бронирана плът, чийто образ почти опираше в тавана на стаята. — Планетата, от която произхожда това създание, е пустееща и няма име, нито е била заселвана. Изследователската група от Стар Посейдон се натъкнала на него и успяла да вземе клетъчна тъкан. Преди са се опитвали да оставят няколко екземпляра за зоологическите градини, но те бързо умирали, затворени на малко пространство. Популярното име на това чудовище е овен-валяк. Възрастните екземпляри тежат малко над шест тона. По равнинните площи на родната си планета съществата развиват максимална скорост от петдесет километра в час и премазват всичко, което се изпречи на

пътя им. Чудовището, накратко, представлява огромна, движеща се уста. От всяка част на тялото му могат да излизат храносмилателни ензими и така то смазва жертвата си и остава върху нея, докато я погълне. Мога да гарантирам от личен опит за безумната враждебност на това същество. Веднъж, при много извънредни обстоятелства, към които няма смисъл да се връщаме, един овен-валяк се оказа свободен на шестия етаж на кораба. Там чудовището успя да нанесе невероятно количество повреди на стените и апаратурата, преди само да стигне до ранната си и безсмислена смърт. Още повече, че то бе изключително неумолимо и се опитваше да ме премаже всеки път, когато влизах в покоите му, за да му оставя храна.

Херолд Норн гледеше замечтано изображението на чудовището.

— Ах, да — каза възхитен той. — По-добре, много по-добре. Изключително чудовище. Но може би... не. — Тонът му изведнъж се промени. — Не, няма да стане. Същество, което тежи шест тона и се търкаля бързо може да събори цялата арена и да убие стотици посетители. Между другото, кой ли ще плати и една монета, за да гледа как това същество смазва гуцero-лъв или удушвач? Не. Няма спор, Тъф. Твоят овен-валяк е прекалено чудовищен.

Тъф не каза нищо и натисна бутона още веднъж. Изображението на голямата сива топка изчезна, за да бъде заето от стройната фигура на ръмжаща котка, с големина на желязозъб, с тесни жълти очи и мощни мускули, скрити под тъмносиня козина. Кожата на животното бе прошарена от дълги сребристи линии, разположени по дължина на тялото.

— Аххххх — възкликна Норн. — Каква красота, наистина, наистина.

— Кобалтова пантера от Света на Селия — поясни Тъф. — Някои я наричат и кобалтокотка. Една от най-големите и смъртоносни представителки на семейство котки. Това чудовище е наистина изключителен ловец. Чудо на биологичното инженерство. Има инфрачервено зрение, за да ловува нощем, а ушите — обърнете внимание на размера и тяхното разположение, Звяро-майстор — те са изключително чувствителни. Произхождайки от котешкото семейство, кобалтокотката притежава парапсихологични умения, но при нея те са изключително силно развити. Страх, глад и кръвожадност ѝ действат като спусъци и тогава тя започва да чете мисли.

— Какво!? — попита изненадано Норн.

— Парапсихология, господине. Навярно този термин ви е познат. Кобалтовата котка е ужасно опасна, защото предусеща движенията на своя противник, още преди той да ги направи. Сега схващате ли?

— Да — каза с възхищение Норн. Хевиланд Тъф погледна надолу към Дакс. Големият котарак, които по време на парада от чудовища не беше обезпокояван, сега премигна и се почеса мързеливо. — Чудесно, чудесно, удивително — продължи да се радва Старши звяро-майсторът. — Предполагам, че ще мога да ги обучавам като железозъбите, нали? Значи четат мисли? Чудесно! Дори и цветовете им са подходящи, тъмносиньото е великолепно. Нали знаеш, че железозъбите ни са синьо-черни, а пантерите ще приличат съвсем на животни от нашата династия. Да, да!

Тъф докосна светещия бутон на стола си и кобалтовата пантера изчезна.

— Наистина. Предполагам, че повече няма да има нужда да разглеждаме други чудовища. Веднага след вашето заминаване, ще започна процес на клониране. Доставка ще е след три стандартни седмици, ако това ви устройва. За договорената сума ще ви осигуря три двойки пантери. Две двойки от по-млади екземпляри и двойка възрастни, които могат веднага да се изпратят на Бронзовата арена.

— Толкова скоро — започна Норн. — Чудесно, но...

— Аз работя с хронодъга, Звяро-майстор. Това изисква изключително много енергия, но позволява времето в една цистерна да се ускори така, че развитието на клетките да достигне максималната им зрелост. Може би ще е необходимо да добавя — независимо, че осигурявам шест животни на династията Норн, на практика са представени само три. Клетъчната библиотека на „Ноев ковчег“ разполага с генетичен материал само на три кобалтови пантери. Ще клонирам всеки екземпляр по два пъти, като се надявам, че те ще могат успешно да се кръстосват и размножават на Лироника.

— Добре, добре, както кажеш — съгласи се Норн. — Ще изпратя корабите за животните след три седмици. Тогава ще ти платя и парите.

Дакс издаде тихо, протяжно мяукане.

— Господине — каза Тъф. — Хрумна ми една по-добра мисъл. Платете ми цялата сума, преди да ви предам зверовете.

— Но нали каза при доставка?

— Признавам, така беше. Но много често ми хрумват подобни прищевки. Сегашната прищявка казва, че е по-добре първо да взема парите.

— Ох, много добре тогава — отстъпи Норн. — Макар че желанията ти са своеволни и прекалени. — Той започна да се изправя. — Но с тези кобалтокотки бързо ще си възстановим парите.

Хевиланд Тъф вдигна пръст.

— Един момент. Вие пропуснахте да ми кажете какво е състоянието на екологията на Лироника и по-точно на региона, който принадлежи на династията Норн. Надявам се там да има подходяща храна. Все пак ви предупреждавам, че кобалтовите пантери са ловци и за тях са необходими подобаващи същества.

— Да, да, разбира се.

— За щастие, аз отново мога да ви помогна. Само за сумата от пет хиляди стандарта ще ви клонирам селиански скачачи — чудесни тревопасни животни, ценени на много светове заради вкусното им месо сред тези, които имат хищнически наклонности.

Херолд Норн се намръщи.

— Проклятие, тях трябва вече да ни ги дадеш безплатно. Измъкна достатъчно пари от нас, Тъф.

Тъф се изправи, сви рамене и се обърна към котарака си.

— Дакс, мисля, че този човек ми се кара. Какво да направя? Старая се да живея съвсем скромно, но навсякъде се опитват да се възползват от добрината ми. — Той погледна към Норн. — Сега ми хрумна друга прищявка. Чувствам, че няма да се съгласите, дори и да ви направя добра отстъпка за скачачите. Затова ще ви ги дам безплатно.

— Отлично, чудесно! — Норн тръгна към вратата. — Ще ги вземем същия ден, когато получаваме кобалтокотките. Ще ги освободим заедно в имението.

Хевиланд Тъф и Дакс го последваха и тримата мълчаливо пътуваха до совалката на Норн.

Дължимата сума беше изпратена от династията на Норн един ден преди определения за доставката срок. На следващия следобед, дванайсет мъже, облечени в синьо-черни униформи, пристигнаха на

„Ноев ковчег“ и отнесоха клетките с шестте кобалтови пантери в совалковия си кораб. Тъф се сбoguва с тях и повече не чу нищо от Херолд Норн. Ала остана в орбита около Лироника.

Изминаха три кратки дни и Тъф разбра, че неговите клиенти са включили в списъка за вечерните битки и една кобалтокотка. Същата вечер Хевиланд Тъф навлече маскировката си. Тя се състоеше от фалшива брада, дълга до рамото рижа коса, пищен канареножълт костюм с широки ръкави и пухкав тюрбан. Малко по-късно се качи на една от совалките и тръгна към Града на всички династии, разчитайки, че посещението му ще остане незабелязано.

Когато говорителят на Бронзовата арена обяви началото на срещата, Тъф вече седеше в задната част на сградата, рамената му бяха грубо притиснати до каменна скала, а малката седалка напразно се опитваше да се справи с размерите му. Беше платил няколко железни монети за вход, но внимателно заобиколи бараките за залагания.

— Трета среща — изкрещя говорителят и долу в ямата работниците побързаха да изнесат парчетата месо, останали от победения в предишната среща. — От династията на Баркур, женски гущеро-лъв, на девет месеца, тегло сто и четирийсет килограма, трениран от Младши звяро-майстор Амари и Баркур Отени. Един път участвал на Бронзовата арена, една победа.

Зрителите около него скочиха на крака, започнаха да викат и диво да махат с ръце. Тъф осъзна, че може би е влязъл през вратата на Баркур, защото преди това бе вървял по пътека, покрита със зелени камъни, подобни на кожа на влечуго и това бе причината сега да е обграден от варкурски привърженици.

Голямата врата, оцветена в жълто-зелено се отвори. Тъф вдигна бинокъла си, който предварително бе наел, за да разгледа гущеро-лъва. Беше двуметрово зелено влечуго с камшикоподобна опашка, три пъти по-голяма от тялото му и муцуна, напомняща за земните алигатори. Челюстите му звучно се отваряха и затваряха, разкривайки редици от наистина впечатляващи зъби.

— И от династията на Норн, внесена от друга планета, за ваше развлечение, женска кобалтокотка, на възраст... — коментаторът замлъкна за момент. — Да, на възраст три години, тегло двеста и трийсет килограма, тренирана от Старши Звяро-майстор Херолд Норн. Нова за Бронзовата арена.

Сега беше ред на поддръжниците на Норн да вдигнат истинска какафония от звуци. Херолд Норн беше изпълнил сектора си със свои работници, всички облечени в сиво-черни униформи.

Кобалтовата пантера бавно излезе от тъмнината, с внимателни и пестеливи движения. Големите ѝ златисти очи огледаха арената. Звярът беше всичко, което Тъф бе обещал — кълбо от преплетени смъртоносни мускули и тъмносиня козина, прошарена със сребристи ивици. Тъф не можеше да чуе ръмженето от мястото си, но през бинокъла си виждаше как устата на пантерата се отваря.

Гуцero-лъвът също я видя и тръгна с клатушкане към нея. Късите му дебели крака загребаха пясък, а дългата му опашка се изви назад като на скорпион. Кобалтокотката впи очи в своя противник и съвсем неочаквано гуцero-лъвът рязко замахна с опашката си. Тя изсвистя във въздуха и се стовари с голяма сила на земята. Кобалтокотката леко отскочи настрани и опашката на влечугото разряза пясъка.

Пантерата изръмжа и заобиколи гуцero-лъва. Той се опита да атакува, този път със зъбите и опашката, но отново котката се оказа побърза от него. Някой от публиката поде познатата песен, с която настървяваха животните. Тъф вдигна бинокъла си и видя, че този път радостно се люлееха хората на Норн.

Гуцero-лъвът свирепо затрака с челюсти, приближи се до вратата, от която беше излязъл и започна да я блъска с опашка. Пантерата веднага усети колебанието му, метна се на гърба му и с мълниеносно бръкване на синята си лапа, раздра меките му коремни части. Влечугото размаха още няколко пъти опашката си и застина.

Всички в сектора на Норн бяха станали на крака, свиркаха и аплодираха. Хевиланд Тъф се изправи от мястото си, намести фалшивата си брада и тръгна към космодрума.

Изминаха седмици, а „Ноев ковчег“ продължаваше да стои в орбита около Лироника. Хевиланд Тъф внимателно следеше резултатите от Бронзовата арена и разбра, че кобалтокотките на Норн печелят среща след среща. Норн все пак беше загубил няколко двубоя, когато, за да изпълни задълженията си, бе изпращал отново старите си

желязозъби. Ала тези загуби бързо се забравяха, след дългата серия от поредни победи.

Тъф си говореше с Дакс, играеше си с другите котки, развличаше се, гледайки купените напоследък холодрами, пиеше тъмно тамбърско пиво и отлежало гъбено вино и чакаше.

Изминаха три седмици от дебюта на кобалтокотките, когато най-сетне получи обаждането, което очакваше. На площадката за кацане на „Ноев ковчег“ се приземи издължена, подобна на игла совалка, в зелено-златисти цветове. От нея слязоха трима мъже, облечени в позлатени доспехи, оцветени със зелен емайл. Те стояха напрегнато до кораба си и очакваха пристигането на Тъф. Четвъртият, червендалест, пълен мъж, който носеше златен шлем с яркозелено перо, за да прикрие плешивината на темето си, пристъпи напред и подаде месестата си ръка.

— Вашият жест е посрещнат с одобрение, господине — каза Тъф и предпочете да държи Дакс с двете си ръце. — Веднага забелязах, че не носите оръжие. Мога ли да запитам, какво е вашето име и по каква работа сте тук?

— Морхо И Варкур Отени... — започна лидерът на групата.

Тъф вдигна ръка, за да го спре.

— Добре. Вие сте Старши звяро-майстор от династията Варкур. Дошли сте при мен да купите чудовище. Не бих казал, че това развитие на събитията е изненада. — Устата на дебелия Старши звяро-майстор се изкриви на „О“. — Вашите работници трябва да останат тук. Вие седнете до мен и ще продължим.

Хевиланд Тъф остави Морхо И Варкур Отени да проговори едва, когато стигнаха в същата бяла стая, в която вече беше идвал и Норн.

— Вие сте разбрали за мен от династията Норн — каза Тъф. — Това е очевидно.

Морхо се засмя и разкри големите си зъби.

— Наистина, така беше. Успяхме да склоним един от работниците на Норн да издаде откъде са получили кобалтокотките. За наша радост, „Ноев ковчег“ все още беше в орбита. Изглежда, че сте намерили Лироника за приятно и развлекателно място.

— Развлечението не е основата на проблема — отговори Тъф. — Когато съществуват подобни затруднения, моята професионална гордост изисква да оказвам дори и минимална подкрепа. Уви, за

съжаление, Лироника е пълна с проблеми. Да вземем за пример вашият личен проблем. Не може да се каже, че династията на Варкур е на последно място сред другите велики династии. Човек с по-критично съзнание от моето би направил забележката, че вашите гущеро-лъвове са недостатъчни и нежелателни чудовища. Доколкото знам, именията ви са предимно в блатистите райони, а това неминуемо ограничава броя на животните, които можете да изпратите на арената. Успях ли да предусетя същността на недоволството ви?

— Хм-м. Да, наистина. Предполагам, че сте ме очаквали, господине — преглътна Морхо. — Но и добре сте направили. Ние се справяхме доста добре преди вашата поява. Откакто сте тук, не сме успели нито веднъж да победим Норн, а те бяха главните ни жертви. Постигнахме няколко незначителни победи срещу Врай Хил от Амарските острови, щастлив изход срещу Феридиан, две смъртни отсъждания по жребий срещу Арнет и Син Дуун, но това беше предишния месец. Така не можем да оцелеем. Ако не предприема нещо, ще ме направят жалък Яйцегледач.

Тъф погали Дакс и направи знак на Морхо да спре.

— Моля. Няма нужда да разработваме по-подробно тази тема. Вашите мъки и тревоги са изцяло забелязани. След моята сделка с Норн, за щастие имах достатъчно свободно време. През него, тренирайки съзнанието си, се отдадох напълно на проблемите на всяка една от Великите династии. Излишно е да губим ценно време. Мога да разреша успешно настоящите ви проблеми. Разбира се, за това ще има определена цена.

Морхо се ухили.

— Дойдох подготвен. Разбрах и колко вземате за звяр. Наистина цената е солена, но ние сме готови да платим, ако...

— Господине — прекъсна го Тъф. — Аз съм благосклонен човек. Династията на Норн е бедна, нейният Старши звяро-майстор — истински просяк. Съжалих го и му направих значителна отстъпка. Имението на Варкур са по-богати, стандартите им — по-лъскави, победите им — огласени с по-дивни песни. За вас ще предложи специалната цена от двеста седемдесет и пет хиляди стандарта. Така ще мога да покрия загубите си от благотворителната сделка с Норн.

Морхо изхлипа изненадано и костюмът му издаде метално скърцане, когато той се завъртя в стола си.

— Много е, прекалено много — запротестира. — Умолявам ви. Наистина, ние сме по-славни от Норн, но не толкова, колкото вие смятате. За да платим тази цена ще трябва да гладуваме. Гущеро-лъвовете ще прескочат през назъбените парапети. Подпорите на градовете ни ще се срутят, всички къщи ще потънат в блатата и децата ни ще се издавят.

Дакс се размърда в скута на Тъф и издаде слабо мяукане.

— Точно така — кимна Хевиланд Тъф. — Засрамен съм, ако наистина ще причиня подобни беди и страдания. Може би цената от двеста хиляди стандарта ще е по-подходяща.

Морхо И Варкур Отени започна отново да протестира и да се моли, но този път Тъф само стоеше мълчаливо, с ръце, облежнати на стола. Най-накрая Звяро-майсторът, със зачервено потно лице, се изчерпа и се съгласи да плати исканата цена.

Тъф веднага докосна светещия бутон на миниатюрното табло за управление. Изображението на огромен, мускулест гуцер се появи между него и Морхо. Влечугото беше високо около два метра, тялото му — покрито със сиво-зелени люспи. Стоеше изправено на четири крака, дебели като пънове на дървета. Главата му беше изключително голяма, несъразмерна и покрита с жълта костна броня. Тя изпъкваше напред като таран на дъвен боен кораб. В горните ѝ ъгли имаше два извити рога, а в центъра на дебелия череп се забелязваше голям, тъмен отвор. Чудовището имаше къс врат и мътножълти очи, които надничаха изпод силно издадените му вежди.

Морхо преглътна.

— О! — възкликна той. — Да. Много, мм, е голямо. Но изглежда, че първоначално е имало и трети рог горе, нали? Сигурно е бил премахнат. Не, ако ще купим животно, то не трябва да има подобни дефекти, Тъф.

— Трис неруеи от Кейбълс Лендинг — поясни Тъф. — Това е името, дадено му от финдиите, извънземни същества, които са колонизирали планетата хилядолетия преди на нея да стъпи човешки крак. Буквално преведено наименованието означава „жив нож“. Господине, на него в никакъв случай не му липсва рог. — Белият пръст на Тъф се издигна и с добре отмерено движение натисна друг бутон.

Трис неруеи обърна масивната си глава по посока на Морхо и пълният мъж се изправи, за да го разгледа по-подробно.

Когато стигна до изображението, вратните сухожилия на гигантския гущер изведнъж се напрягнаха. От тъмния отвор на главата му изскочи остро, костно копие, дебело колкото ръката на Тъф и дълго около метър. Морхо и Варкур Отени позеленя, издаде тънък, ужасен писък, когато рогът на чудовището го прободде и прикова към стола му. В стаята се разнесе неприятна миризма.

Тъф не каза нищо. Морхо с ужас погледна към издутия си корем, сякаш всеки момент се готвеше да повърне. Измина една дълга, мъчителна минута, през която той осъзна, че болка и кръв няма, а чудовището е само холопрожекция. Устата му се изкриви във формата на буквата „О“. Най-после Морхо преглътна и намери сили да каже:

— Ъ-ъ, много, много драматично.

Дългото костно копие на влечугото се поддържаше от пръстеновидни, пулсиращи синьо-черни мускули. Острието бавно започна да се прибира в черепа на чудовището.

— Щикът, ако можем да го наречем така, е скрит в слизеста обвивка по протежение на врата и гърба на чудовището — заобяснява Тъф. — Мускулите, които го обгръщат, могат да го изхвърлят напред със скорост от седемдесет километра в стандартен час. Условията на родната планета на чудовището и тези в именията, собственост на династия Варкур, не са толкова различни.

Морхо се раздвижи в стола си и той изскърца от тежестта му. Дакс силно замърка.

— Отлично! — кимна Звяро-майсторът. — Но това име е, ъ-ъ, прекалено извънземно. Ще ги наречем, нека помисля, копиеносци! Да!

— Можете да ги наречете както желаете — каза Тъф. — Това е от минимално значение за мен. Тези гущери ще дадат много предимства на династията Варкур и ако решите да ги купите, ще ви осигуря към тях напълно безплатно няколко животни за разплод от вида кетъдейски дърво-плужеци. Ще откриете, че...

Тъф следеше с усърдие новините от Бронзовата арена, но не се осмели да рискува отново да слезе на повърхността на Лироника. Кобалтокотките продължаваха да помитат всичко пред себе си. В една от последните битки, по време на специална тройна среща, звярът на Норн бе унищожил най-добрата маймуна-удушвач на Арнет и жаба-

стръвница от Амарските острови. Но акциите на Варкур също се бяха вдигнали, след сензационното представяне на новите копиеносци. Зрителите бяха заплениени от техните мощни резове, тежка походка и бързи смъртоносни удари със скритото им оръжие. В трите мача досега, огромна феридианска маймуна, воден скорпион и гнетинска паякокотка се бяха оказали неравностойни съперници на гигантските гуцери. Морхо И Варкур Отени беше на границата на екстаза. Следващата седмица се очакваше сблъсък между кобалтокотката и копиеносеца му и отсега всички билети бяха разпродадени.

Херолд Норн позвъни на Тъф малко след първата победа на копиеносците.

— Тъф! — извика той. — Продад си чудовище и на Варкур. Изобщо не одобряваме това.

— Не знаех, че е нужно и вашето одобрение. Имах впечатлението, че съм свободен агент, също като лордовете и звяромайсторите на всички велики династии.

— Да, да — отрязва Норн. — Но няма да позволим да бъдем лъгани. Чуваш ли ме?

Хевиланд Тъф седеше спокойно, наблюдаваше намръщеното лице на Норн и галеше Дакс.

— Винаги отделям голямо внимание сделките ми да бъдат честни. Ако вие бяхте настояли за изключителните права на чудовищоразпространението на Лироника, може би щяхме да обсъдим тази възможност, но доколкото си спомням, подобен въпрос не бе повдиган или предлаган за обсъждане. Разбира се, трудно бих дал такива изключителни привилегии на династията Норн без съответно заплащане, след като това щеше да ме лиши от значителни, крайно необходими доходи. Във всеки случай, нашата дискусия е съвсем спорна, защото сделката ми с династията Варкур е приключена и ще е твърде неетично, бих казал невъзможно, тя да бъде анулирана.

— Не ми харесва това, Тъф — заяви Норн.

— Съжалявам, но не мисля, че успявам да разбера легитимните причини за вашето оплакване. Собствените ви чудовища се справят според очакванията. Не виждам защо трябва да се засягате, ако някоя друга династия споделя добрия късмет на Норн.

— Да. Не. Това е... Е, добре, няма значение. Предполагам, че не мога да те спра. Ако другите династии получат зверове, които са

способни да победят нашите котки, аз искам да ни осигуриш чудовище, което никой да не може да победи. Разбра ли ме?

— Това е принцип, който лесно може да бъде схванат — отвърна Тъф и погледна надолу към Дакс. — Дадох на династията Норн безпрецедентни победи и въпреки всичко Херолд Норн черни и петни моята честност и разбиране. Страхувам се, че отново сме недооценени.

— Да, да — рече Норн и се намръщи. — Добре, докато дойде времето да са ни нужни нови зверове, надявам се кобалтовите котки да са натрупали толкова победи, че да можем да се справим и с твоите високи, чуждоземни цени.

— Предполагам, че иначе всичко друго върви добре.

— И да, и не. На арената, да, да, определено. Но извън нея... Всъщност, за това и ти се обадох. Четирите млади котки по някаква причина изобщо не се интересуват от размножаване. Нашият Размножител смята, че всеки ден стават все по-слаби. Не мисли, че вече са здрави като преди. Виж, не мога да твърдя това със сигурност, защото съм в града, а той — във фамилното имение. Но започвам да се тревожа. Котките са на свобода, но сме изпратили хора, които...

Тъф направи малка куличка от пръстите си.

— Несъмнено сезонът им за размножаване все още не е настъпил. Бих препоръчал търпение. Всички живи същества се размножават, някои дори в излишък. Имате уверенията ми, че щом женската кобалтова котка се разгони, размножаването ще започне с готовност.

— Аха. Сега разбирам. Изглежда, че всичко е въпрос на време. Другото, което исках да те питам, е за твоите скачачи. Пуснахме ги на свобода, нали знаеш, и те не срещнаха никакви проблеми с размножаването. Пасбищата, които са ни завещани от прадедите, са унищожени до гола пръст. Скачат почти навсякъде и всичко изгризват. Какво да правим с тях?

— Този проблем също ще бъде разрешен, когато дойде сезонът за размножаването на кобалтовите котки — отговори Тъф. — Кобалтовите пантери са свирепи хищници и успешно ще се справят с вашата напаст от скачачи.

Херолд Норн изглеждаше объркан и леко разстроен.

— Да, да. Но...

Тъф се изправи.

— Страхувам се, че трябва да приключим този разговор. Компютрите съобщават, че една совалка се готви да кацне на „Ноев ковчег“. Може би вие ще ми кажете на кого е. От синя стомана е, с големи триъгълни сиви крила.

— Династията на Врай Хил!

— Великолепно — усмихна се Тъф. — Приятен ден.

Звяро-майсторът Денис Лон Врай плати двеста и трийсет хиляда стандарта за своето чудовище, мощен мечкоид с червена козина от хълмовете на Вагабонт. Хевиланд Тъф закрепил сделката, като добави яйца от луда птица.

Следващата седмица четирима мъже, облечени в копринени оранжеви костюми и огненочервени шапки посетиха „Ноев ковчег“. Те се завърнаха в дома на династията Феридиан по-бедни с двеста и петдесет хиляди стандарта, но с договор за доставка на шест бронирани отровни лоса, плюс подарък двойка хрангански тревни прасета.

Звяро-майсторът на Син Дуун получи гигантска змия. Посланикът от Амарските острови остана доволен от своята годзила. Комитетът на дванайсетте старци Дант, облечени в млечнобели роби със сребристи катарамии, останаха изключително доволни от своя свиреп гархоул и също получиха малък подарък. Така, една по една, всяка от дванайсетте династии на Лироника потърси Тъф, купи си чудовище и плати все по-голяма цена. За това време двете възрастни кобалтокотки на Норн бяха вече мъртви. Първата бе пронизана от рога на копиеносеца. Втората бе смачкана от масивните лапи на врайхилския мечкоид (макар че по-късно и самият мечкоид умря). Навярно големите котки са предчувствали съдбата си, но в близките и смъртоносни двубои на Бронзовата арена се оказа, че и те не могат да я избягнат. Херолд Норн звънеше всеки ден на „Ноев ковчег“, но Тъф беше инструктирал компютъра да не приема обажданията.

Най-накрая, когато и единайсетте династии дойдоха, купиха зверовете си, получиха подаръците си и си тръгнаха, Хевиланд Тъф посрещна на борда Старши звяро-майстор Данел Лейг Арнет от династията Арнет-в-позлатената-гора. Преди време най-великата и най-гордата от дванайсетте династии на Лироника, а сега последната и

най-незначителната. Арнет беше изключително висок мъж. Той гледаше очи в очи Тъф, но нямаше неговите тлъстини. Кожата му беше твърда, тялото — цялото в мускули, чертите на лицето — като изрязани с брадва, косата — къса и металносива. Звяро-майсторът дойде да преговаря облечен в златисти дрехи, с пурпурночервен колан и ботуши и малка червена барета на главата. Носеше треньорска болко-пръчка и я използваше, за да се подпира на нея.

Дакс се наежи, когато Данел Лейг Арнет излезе от кораба си и изсъска, щом седна в колата до Тъф. Хевиланд Тъф започна своето дълго обяснение за сънливците. Арнет се оглеждаше, слушаше и Дакс най-после се успокои.

— Силата на династията на Арнет-в-позлатената-гора е в разнообразието — обясни Данел Лейг Арнет. — Когато другите велики династии хвърляха цели състояния за един-единствен звяр, нашите бащи и дядовци работеха с най-малко дузина. Срещу всяко тяхно животно ние имахме избор и стратегия. В това беше величието и гордостта ни. Но ние нямаме стратегия срещу твоите сатанински зверове, търговецо. Без значение кои от нашите стотици зверове изпращаме на пясъка, той се връща мъртъв. Ти ни принуди да дойдем и да търгуваме с теб.

— Позволете ми да възразя срещу това — каза Тъф. — Как е възможно един обикновен продавач на животни да принуди най-великия звяро-майстор на Лироника да прави нещо, което не е по негово желание? Ако наистина нямате желание да ползвате моите услуги, моля приемоте думата ми, че аз няма да се засегна. Може да си разделим едно ядене, да си поговорим и да оставим всички делови проблеми настрана.

— Недей да играеш словесни игри, търговецо — отрязва Арнет. — Бизнесът е единственото нещо, за което съм тук. Нямам голямо желание да споделям твоята противна компания.

Хевиланд Тъф премигна.

— Отново съм дълбоко засегнат — заяви той с монотонен глас. — И все пак няма да се откажа от клиент, независимо какво е личното му мнение за мен. Чувствайте се поканен да видите какво имам на склад — останали са съвсем малко животински видове, които могат дори по минимален начин да заинтригуват вашето внимание. Може би сега щастието ще ви помогне да се върнете към предишната си

стратегия и тактика. — Тъф докосна контролните бутони на дръжката на стола си и сътвори истинска симфония от образи и звуци. Пред очите на звяро-майстора Арнет премина парад от зверове. Същества с козина и люспи, с пера и твърда броня, зверове от планини и гори, от езера и реки, хищници и лешояди, смъртоносни, тревопасни, с всякакви размери и форми.

Данел Лейг Арнет гледа всичко това със стиснати устни и накрая поръча четири от дванайсетте най-страшни и смъртоносни звяра и плати за тях един милион стандарта.

Накрая Тъф завърши сделката си с обичайния малък подарък от безвредни животни, но дори и това не можа да смекчи яда на Данел Лейг Арнет.

— Тъф — рече той, — ти си хитър и нечестен човек, но мен не можеш да ме излъжеш.

Хевиланд Тъф не каза нищо.

— Ти стана изключително богат и излъга всички, които купиха зверове от теб с надеждата да спечелят. Да вземем Норн, например. Техните котки са напълно безполезни. Те са бедна династия, твоята висока цена ги доведе до ръба на фалита, както и всички останали. Мислеха, че ще си възвърнат парите след сигурни победи. Ами! Всеки, който е дошъл, е получил предимство над този, който е бил преди него. Затова и Арнет, който купува последен, ще остане най-великата династия. Тези нови чудовища ще донесат само унищожение. Пясъците на Бронзовата арена ще се напоят с кръвта на древните зверове.

Ръцете на Тъф бяха склучени над издутия му корем. Лицето му оставаше каменно.

— Ти не промени нищо! — продължи Арнет. — Всичко си е както преди. Най-великата династия е на Арнет, а най-незначителната — на Норн. Всичко, което успя да направиш, е да източиш кръвта ни, да накараш всеки лорд да се измъчва и да се принуждава да идва при теб. Ти си само един печалбар. Всички наши съперници сега ще очакват победа, ще се молят за нея, ще зависят от нея, ала победите ще бъдат за Арнет. Само ние не сме излъгани, защото купуваме последни и избираме най-доброто.

— Вашата предвидливост и съобразителност са изключителни — въздъхна Хевиланд Тъф. — Очевидно е, че не мога да се меря с

такъв мъдър и проникателен човек като вас. Няма да получа и минимална полза, ако се опитвам да отричам, да се преструвам или да ви надхитрям. С вашата проникателност вие лесно можете да видите през моите нещастни маневри. Може би най-доброто, което трябва да направя, е да не казвам нищо.

— Можеш да направиш и нещо много по-добро — отвърна Арнет. — Да не казваш нищо и да не правиш нищо. Това е последната ти продажба на Лироника.

— Може би да — каза Тъф, — а може би не. Нищо чудно да възникнат обстоятелства, които да накарат другите звяро-майстори отново да потърсят услугите ми. Много ще ми е трудно да им откажа.

— Можеш и ще го направиш — студено заяви Данел Лейг Арнет. — Арнет направиха последната покупка и няма да се оставят да бъдат прецакани. Клонирай ни животните, които сме поръчали и напусни системата, щом ни ги доставиш. Оттук нататък няма да търгуваш повече с другите династии. Съмнявам се, че този глупак Херолд Норн може отново да плати твоята цена, но дори и да успее да събере отнякъде стандартите, ти няма да му продаваш. *Разбра ли ме?* Това не може да продължава до безкрай. Не може да играем твоята жестока игра, да се превръщаме в просяци, купувайки твоите чудовища, да ги загубваме, след това да купуваме други и да не постигаме нищо. Сигурен съм, че ти си готов да продаваш, докато на Лироника не остане и един стандарт, но Арнет ти забранява това. Не обърнеш ли внимание на това предупреждение, търговецо, това може да ти струва живота. Аз не съм човек, който прощава.

— Вашите думи са добре разбрани, господине — кимна Тъф и почеса Дакс зад ухото, — въпреки че не изпитвам особена симпатия към начина, по който ги изразихте. Доколкото разбрах смисъла на вашите планове, те ще бъдат единствено в полза на династията Арнет-в-позлатената-гора, а всички други династии на Лироника ще бъдат губещи. Аз също вероятно ще загубя бъдещите си печалби. Може би не съм разбрал като цяло вашето предложение. Лесно се разсейвам и може да съм пропуснал да чуя онази част, в която обяснявате какво поощрение ще ми предложите, за да приема вашата молба повече да не работя с другите династии.

— Готов съм да ви дам един милион стандарта — отговори Арнет и го погледна кръвнишки. — Ако ме питаш за истината, с

удоволствие бих ти ги натикал в търбуха, но така излиза по-евтино, отколкото да играем твоята проклета игра.

— Разбирам — каза Тъф. — Все пак, изборът остава мой. Или да взема единия милион и да си тръгна, или да остана тук и да посрещна вашия гняв и смъртоносни заплахи. Трябва да призная, че ми се е налагало да вземам и по-сложни решения. Във всеки случай, едва ли би могло да се каже, че съм от този тип хора, които остават на планети, където присъствието им повече не е желателно. Ще трябва да призная също така, че от няколко дни изпитвам желание отново да започна да скитам. Много добре. Смятам да се подчиня на вашето настояване.

Данел Лейг Арнет се ухили злобно, а Дакс започна да мърка по-силно.

Последната от дванайсетте златисти совалки напусна „Ноев ковчег“, отнасяйки покупките на Данел Лейг Арнет към Бронзовата арена, когато Хевиланд Тъф реши най-после да отговори на обаждането на Херолд Норн.

Слабият Звяро-майстор бе заприличал на скелет.

— Тъф! — възкликна той. — Всичко отива на зле.

— Наистина — каза невъзмутимо Тъф.

Норн сви челото си в сърдита гримаса.

— Не, слушай. Всичките кобалтокотки са или мъртви, или болни. Четири от тях умряха на Бронзовата арена. Е, да, знаехме, че втората двойка са много млади, но като загубихме първата, нямаше повече какво да правим. Трябваше или да ги изкараме, или да се върнем към желязозъбите. Сега ни останаха само две. Но и те не ядат нищо, да хванат един, два скачача и това е. Не можем дори и да ги дресираме. Когато дресьорът се приближи с болко-пръчката, проклетата котка знае предварително какво мисли да прави. Те винаги действат преди нас, нали разбираш? На Арената вече не обръщат внимание на песните и свирканията. Но най-лошото е, че не искат да се размножават. Имаме нужда от повече от тях. Няма с какво вече да излезем в комарджийските ями.

— Все още не е настъпил сезонът им за размножаване — търпеливо обясни Тъф. — Мисля, че вече обсъждахме веднъж този проблем.

— Да, да. А кога е техният размножителен сезон?

— Изключителен въпрос — одобри Тъф. — Жалко, че не го зададохте по-рано. Направих проучване и стигнах до заключение, че женската кобалтова пантера се разгонва всяка пролет, когато снежните туфи разцъфват на Света на Селия. По мое разбиране, намесен е някакъв биологичен спусък.

Херолд Норн почеса скалпа си там, където месинговата коронка пристягаше гъстата му коса.

— Но... — започна той, — но на Лироника няма снежни неща или както там ги нарече. Сега предполагам ще ни искаш цяло състояние за тези цветя.

— Господине, вие ме обиждате. Едва ли някога бих си и мечтал да се възползвам от вашето тежко положение. Ако зависеше от мен, с удоволствие щях да дам силианските снежни туфи на династията Норн. Но все пак, вече сключих сделка с Данел Лейг Арнет да не търгувам повече с великите династии на Лироника. — Тъф сви безпомощно рамене.

— Спечелихме много победи с тези котки — каза Норн с нотки на отчаяние в гласа. — Богатството ни нарасна. Сега имаме около, да кажем, четирийсет хиляди стандарта. Всичките са твои. Продай ни тези цветя. Или по-добре, някое ново животно. По-свирепо. Видях гаргхоулите на Дант. Продай ни нещо такова. Сега няма нищо, с което да участваме на Бронзовата арена.

— Нищо? А вашите желязозъби? Гордостта на Норн, както ми беше казано.

Херолд Норн нетърпеливо махна с ръка.

— Проблеми, нали разбираш, имаме проблеми. Тези твои скачачи изядоха всичко, всичко. Изпуснахме ги от контрол. Хиляди скачачи, може би и милиони. Изядоха всичката трева, всички земеделски култури. Какви неща само направиха на обработваемата земя! Е, да, кобалтокотките ги обичат, но нямаме достатъчно кобалтокотки. А дивите желязозъби не докосват скачачите. Не знам, може би не харесват вкуса им или нещо такова. Но нали разбираш, всичкият ни друг дивеч е прогонен от тези скачачи, а желязозъбите тръгнаха след него. Къде и аз не знам. Изчезнаха. В пустеещите земи, извън имението на Норн. Там има няколко села, фермери, но те мразят великите династии. Нямаат дори и бой с кучета. Нищо чудно да се

опитват дори да опитомят желязозъбите, можеш ли да го повярваш! Такива са тези фермери.

— Шокиращо — каза безстрастно Тъф. — Но въпреки всичко, имате вашите бараки за размножаване, нали?

— Не — отвърна разтревожено Норн. — Заповядах да ги затворят. Желязозъбите губеха среща след среща, особено след като започна да продаваш и на останалите династии. Струваше ми се глупаво да развъждаме толкова лесна плячка за другите зверове. Да оставим настрана разноските, трябваше ни всеки стандарт. Изцеди ни до капка. Имаме да плащаме такси на Арената, разбира се, трябва и да се обзалагаме, а после да купим и малко храна от Тамбър, само за да нахраним нашите работници и тренъори. Искам да кажа, никога няма да повярваш нещата, които сториха с реколтата тези скачачи.

— Господине — намеси се Хевиланд Тъф. — Моля, имайте ми известно доверие. Аз съм еколог. Знам твърде много неща за скачачите и техните привички. Доколкото разбирам, вие не разполагате вече с вашите желязозъби?

— Да, да. Първо пуснахме безполезните животни, а после и те заминаха след другите. Какво да правим сега? Скачачите унищожават реколтата, котките не се размножават, скоро и парите ни свършват, а трябва да плащаме такси и да внасяме храна без никакви надежди за победа.

Тъф скръсти ръце.

— Вие наистина посрещате серия от деликатни проблеми. И аз съм човекът, който може да ви помогне да ги разрешите. За съжаление, вече дадох честната си дума на Данел Лейг Арнет и приех парите му, най-добросъвестно.

— Тогава няма никаква надежда. Тъф, умолявам те, аз съм Старши звяро-майстор на Норн. Съвсем скоро ще отпаднем от игрите. Няма да имаме пари нито за такси, нито за залагания, нито пък животни, с които да участваме. Сполетени сме от лош късмет. Никога досега Велика династия не е пропускала възможността да влезе в игрите с определения брой животни — дори и Феридиан, по време на дванайсетгодишната суша. Ще бъдем посрамени. Династията Норн ще опетни славната си история, изпрацвайки помияри и долнопробни животни, за да бъдат накълцани безмилостно от чудовищата, които си продал на другите династии.

— Господине — прекъсна го Тъф, — ако ми позволите, ще направя прогнозата, че може би династията Норн няма да е сама в трудните времена. Имам предчувствие — предчувствие, да, много точна дума, също така и любопитна. Предчувствие. Това, което казвах, е, че чудовищата, от които се страхувате, може да се окажат дефицитни в следващите няколко месеца. Например, младите мечкоиди от Вагабонт съвсем скоро ще заспят зимен сън. Те не са по-възрастни от година, вярвам, че ме разбирате. Струва ми се, че лордовете от Врай Хил не са особено загрижени за това, но аз си мисля, че трябва да бъдат. Планетата Вагабонт, вярвам, че сте запознат, има изключително неравно въртене около собствената си ос. Така наречените Дълги зими продължават средно двацет стандартни години. Мечкоидите са привикнали към този цикъл. Скоро телесните им функции ще се сведат до минимум и за незапознат наблюдател те ще изглеждат като мъртви. Опасявам се, че няма лесно да бъдат събудени. А може и треньорите на Врай Хил, хора с изключително пронизателен ум, да успеят да го направят. Но дълбоко се съмнявам в това, защото техните усилия ще бъдат концентрирани изцяло към изхранването на фамилията, поради изключителния апетит на лудите птици. По подобен начин и династията Варкур ще има достатъчно проблеми с бързото размножаване на кетъдейските дърво-плужеци. Те са изключително интересни същества. В една точка от техния жизнен цикъл се превръщат в същински сьонгери и увеличават почти два пъти размерите си. Една средна група от дърво-плужеци пресушава за кратко време дори и силно заблатени райони. — Тъф започна да барабани с пръсти по издутия си корем. — Страхувам се, че говоря бързо и несвързано, може би ви отегчавам. Схващате ли смисъла на думите ми? Моята надежда?

Херолд Норн изглеждаше като мъртвец.

— Ти си луд! Направо ни унищожи! Нашата икономика, екология... След най-малко пет години ще умрем от глад.

— Малко вероятно — поклати глава Тъф. — От моя богат опит съдя, че Лироника наистина може да преживее определена интерлюдия от екологични сътресения и трудности, но това ще бъде само за кратък период, а след това тук ще бъде създадена нова екосистема. Според мен, малко вероятно е тя да предложи ниши за големи хищници, ала аз

съм оптимистично настроен и смятам, че това няма да промени особено качеството на лирониканския живот.

— Без хищници?! Но... игрите, арената... не! Кой ще плати, за да гледа как скачач се бие с плужек? Как ще продължат игрите? Никой няма да изпрати зверове на Бронзовата арена!

Хевиланд Тъф премигна.

— Наистина — каза той. — Много интригуваща мисъл. Май трябва да я обмисля по-подробно.

Тъф се протегна напред, изключи екрана и започна да говори с Дакс.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.